

Bruno Mathssons miljöer

Apeln 1

verkstad och ateljéer.

och Rörstorpsgatan 2, intill stadsparken Apladalen i centrala Värnamo. På fastigheten finns fem byggnader, en bostads/verkstadsbyggnad, två utställningsbyggnader, en ateljé och en paviljong.

Bostadshus,

Fastighetens gatuadress är Tännögatan 17

Bostads/verkstadsbyggnaden

1922 efter ritningar av Karl Mathsson och byggdes ut 1944. Byggnaden är uppförd i 1½ plan av stående plank. Fasaden är klädd i locklistpanel. Taket har ett brutet sadeltak med avsmalnande gavelspetsar.

Byggnaden uppfördes ursprungligen

Utställningslokal, uppförd 1950

Mathsson. Envåningsbyggnad, med murad putsad fasad åt öst. Väggarna mot syd, väst och nord domineras av väggtäckande fönster och därutöver av stående trälistor. Pulpettak klätt med falsplåt av koppar i skivtäckning. Interiört består byggnaden av två rum, en utställningslokal och ett kontor.

Byggnaden är ritad av Bruno

Utställningslokal, uppförd 1993

ritningar och inspiration av den äldre utställningslokalen. Anläggningen sammanbinder bostads/verkstadsbyggnaden med den äldre utställningslokalen. Fasaden består av en bärande stomme av stålkonstrukt, klädd med glas på samtliga sidor. Byggnaden har ett flackt sadeltak belagt med falsplåt i koppar i bandtäckning.

Byggnaden är uppförd efter

Ateljé

fasader i röd locklistpanel. Anläggningen uppfördes troligen på 1920-talet och var ritateljé åt Bruno Mathsson som är avgränsat av ett intilliggande förråd.

Mindre byggnad med

Paviljong

2014 efter en tidigare modell på platsen. Anläggning av trä, fasadens nedre del klädd med vass samt upptill med en träpanel. Den östra och västra fasaden domineras av glasfönster.

Mindre byggnad uppförd

Apeln 1, Bruno Mathsson Center

Drabanten 4

Fabriksbyggnad, värnamo

Nydalavägen 22, intill den norra utfarten till Värnamo.

Fastighetens gatuadress är

Fabriksbyggnaden är från 1950 och är ritad av Bruno Mathsson. Byggnaden består av en rektangulär byggnadskropp i nordväst-sydöst riktning. Anläggningen består av en stomme av stålkonstrukt med inslag av partier med tegel. Byggnaden har ett flackt sadeltak med sinuskorrugerade plattor av eternit.

Drabanten 4, Bruno Mathssons fabrikslokal

Rolstorp 5:4

Bruno Mathssons bostad i Södrakull, Tännö, Värnamo Byggnaden uppfördes 1954, tillbyggnad 1965. Upphovsman: Bruno Mathsson, arkitekt.

Bruno Mathsson föddes 1907 i Värnamo och är en av Sveriges mest kända möbeldesigner. Sitt internationella genombrott som möbelformgivare fick han 1937 på världsutställningen i Paris. Bruno Mathssons villa är uppförd vid stranden och sjön Vidöstern, ett par kilometer söder om Tännö kyrkby. Bruno Mathssons glashus betecknas av en lätt, luftig och ljus byggnadsstil med generösa glasytor och ett särskilt treglasfönster.

Syftet med arkitekturen är att upphäva perspektivet på rummet mellan den inre och yttre miljön. Konstruktionen består av en betongplatta på marken och byggnadens ställning av enkla träfackverk, oftast i ett bärande ramverk av stål och med kompletterade träreglar. Byggnaden kännetecknas av det enkla, vackra och funktionella. Bruno Mathsson angrep husbyggandet inifrån och prövade förutsättningslöst hur väggar, golv och tak skulle konstrueras och formas för att bli ett bra hus. Ljuset och lättheten i förening med ett sinnrikt uttänkt värmesystem och välisolerade treglasfönster utgör glashusets originalitet.

Bruno Mathssons villa, Tännö

Eds herrgård

Eds herrgård (Ed 1:33), Gällaryd, Värnamo
Byggnaden uppfördes mellan 1790 -1799, med tillbyggnad 1848.

Byggnadsminnet utgörs av Eds herrgård och består av huvudbyggnaden, norra flygeln, södra flygeln, brobyggnaderna, båthuset, stenmagasinet och smedjan. Huvudbyggnaden, vars äldsta delar troligen är från 1790 är starkt präglad av en om- och tillbyggnad ifrån 1848. Byggnaden är uppförd av timmer i två våningar och med en mezzaninvåning (halvvåning). Fasaden är klädd med liggande fasspontpanel och horisontellt indelad av flera gesimser (profilerat listverk mellan fasad och tak). Husfasadens östra mittparti är markerat med en frontespis, två pilastrar (kolonformade väggpelare) och en stor veranda under en balkong. Västfasaden har två sidorisaliter (svagt framskjutande sidopartier) och fyra inbyggda balkonger. Byggnadens sadeltak är helvalmat och med takfall på alla fyra sidorna.

Eds herrgård, Voxtorp

Hörle herrgård

Hörle slott och herrgård och

bruksherrgård, (Hörle 2:1) Hörle, Värnamo

Byggnaden uppfördes mellan 1740 - 1746 och restaurerades 1899 och 1951.

Hörle bruk är beläget vid ett vattenfall i Lagan. Herrgårdsbyggnaden på Hörle bruk är byggt av tegel i en huvudvåning med suterrängvåning och vindsvåning. Byggnaden är rektangulär med två utskjutande flyglar mot söder och ett utskjutande mittparti mot norr. Huvudentrén är i söder, med en mittrisalit (svagt framskjutande mittparti), avslutat med en fronton med en urtavla. Fasaden är putsad och försedd med pilastrar (kolonformade väggpelare) och hörnkedjor av sandsten. Till huvudentrén leder en dubbelarmad granittrappa. Det valmade mansardtaket är täckt med falsplåt av koppar. Källarvåningen har invändigt kraftiga stenmurar samt kryss- och tunnvalv.

Hörle herrgård

Moens gård

Moens gård, (Hindsekind 1:13), Värnamo

Byggnaderna uppföres mellan 1700 - 1929.

Moens gård är en ensamliggande gård norr om Ramnås by. Bebyggelsen består av en mangårdsbyggnad samt fem ekonomibyggnader. Gården hörde tidigare till godset Hindsekind men friköptes på 1800-talet. Den nuvarande mangårdsbyggnaden är uppfördes 1884 i timmer i två våningar med fasad av obehandlad locklistpanel. Gavelrösterna har halvcirkelformade lunettfönster, vilka är ursprungliga. Huvudentrén har pardörrar med en spröjsad överdel. Taket är belagt med torv och byggnaden vilar på en sockel av natursten. De övriga timrade byggnaderna består av ett sädesmagasin i en våning (troligen ifrån 1700-talet), en vagnbod i en våning, en ladugård, ett regelverk (uppförd 1921), en linbasta och ett svinhus.

Moens gård, Gällaryd

Åminne bruk

Åminne bruk (Helmershushus 6:52 och 6:53)
Byggnaderna uppfördes mellan 1899 - 1929.

Byggnaderna består av en masugn, manufaktur, gjuteri och kollada. Åminne Bruk är uppförd i röda tegelfasader. Arkitekturen är typisk för det tidiga 1900-talets industribyggnader, med utsmyckande detaljer i form av mönstermurade takgesimser, fönster- och dörröverstycken samt trappstegsgavlar med stiliserade pilastrar i fasadlivet. På avstånd dominerar hyttans höga byggnad, till vilken på 1920-talet kompletterades i enhetlig arkitektur med den nuvarande huvudbyggnaden och gjuteriet.

Åminne bruk

Värnamo tingshus

Värnamo tingshus, Värnamo
Byggnaden uppförde 1904 - 1905.
Upphovsman: John Jonsson (byggmästare).

Tingshuset är uppfört i två våningar av hårdbränt rött tegel och med inslag av gult skrombergategel och med en sockel av granit. Byggnaden består av en långsträckt huskropp med mitt- och hörnrisaliter. Mittrisaliten är krönt av en frontespis med Östbo härads vapen, rosettfönster och spira. Entrén är förlagd till mittrisaliten mot torget och nås via en kolonnförsedd portik. Sadeltaket och hörnrisaliternas tornhuvusliknande tak är plåtavtäckta. Tingsrätten har två salar. Den största salen är placerad i byggnadens mittaxel och löpte från början genom en och en halv våning. Salen är rektangulär till formen och rätten placerad på ett podium med höga rundbågiga fönster. Den mindre salen är byggd i en cirkel med fönster och dagsljus från två väderstreck.

Byggnaden ingår i byggnadsvårdsregistret, men är inte byggnadsminne.

Värnamo tingshus

Östbo härads tingshus

Östbo härads tingshus, Värnamo
Byggnaden uppfördes på 1830-talet.

Tingshuset är en panelbeklädd och rödmålad envåningsbyggnad med inredd vind. Mansardtaket är täckt med svarta betongpannor. Listverk och fönsterkarmar är grönmålade. På vardera långsidan höjer sig fyra fönsteraxlar med bred frontespis och mindre lunettfönster. Ett enkelt baldakintak markerar den centralt placerade entrén. Pardörren i huvudentrén nås via en låg stentrappa. Huset

förefaller nästintill nyrenoverat och det finns inget som tyder på dess ursprungliga tingshusfunktion. Efter tingshustiden och fram till 1960-talet fungerade byggnaden som Hotell Hembygden.

Byggnaden ingår i byggnadsvårdsregistret, men är inte byggnadsminne.

Östbo härad's tingshus